

Factsheet Rien ne va plus november 2009

Marcel Broodthaers, *Tapis de Sable*, 1974. Foto Peter Cox

titel tentoonstelling	Rien ne va plus
onderdeel van	Play Van Abbe, Deel 1 – Het spel en de spelers
locatie	Nieuwbouw, B2
looptijd	28/11/2009 – 28/02/2010
conservator	Lily van der Stokker, Galit Eilat i.s.m. Chto Delat, Museum of American Art, Berlin i.s.m. Diana Franssen en Christiane Berndes (beiden conservator Van Abbemuseum) en onderzoeksconservator Steven ten Thijsse.

De tentoonstelling *Rien ne va plus* toont een aantal installaties en projecten uit de collectie van het museum uit de periode 1966 tot heden, van kunstenaars die sociaal-maatschappelijke thema's aankaarten in een expliciete dialoog met de museale context. Hier ligt de nadruk op het verhaal van kunstenaars die de bezoeker betrekken in hun 'spel'. De titel is ontleend aan het roulettespel. Het is het signaal voor de spelers dat de door hen ingenomen posities niet meer veranderd kunnen worden en het toeval gaat bepalen wie wint en wie verliest. De kunstenaars in *Rien ne va plus* spelen echter niet voor de 'winst', maar om de regels ter discussie te stellen. De tentoonstelling bevat werken van Marcel Broodthaers, Chto Delat, Tino Sehgal,

Maria Eichhorn, Lily van der Stokker, Franz Erhard Walther en het Museum of American Art, Berlijn.

De kunstenaars in *Rien ne va plus* stellen ieder op een eigen wijze economische, historische, politieke en esthetische regels ter discussie door middel van reflectie op de structuren van het museum. In deze tentoonstelling zijn het de kunstenaars die de spelregels bepalen. Kunst is een spel waarvan de spelregels tijdens het spelen duidelijk worden. Het is een vrijruimte die elke kunstenaar anders benut. In sommige werken wordt de bezoeker actief in het werk betrokken, andere werken willen nieuwe perspectieven bieden. Kunst vraagt de bezoeker oplettend te zijn en zichzelf vragen te stellen. Op die manier vestigen deze kunstenaars de aandacht op codes en systemen die niet alleen binnen het museum,

Factsheet Rien ne va plus november 2009

maar ook daarbuiten bewust of onbewust gehanteerd worden. Vaak zijn deze codes zo vanzelfsprekend dat we ons er niet eens meer bewust van zijn. Is het mogelijk ze zichtbaar te maken?

In deze tentoonstelling is gekozen voor werken die een expliciete dialoog aangaan met de museale context en de kloof tussen leven en kunst aan de orde stellen. De kunstenaars in deze tentoonstelling willen de bezoekers kennis laten nemen van deze posities.

De titel, *Rien ne va plus*, is ontleend aan het roulettespel. Het is het signaal voor de spelers dat de ingenomen posities niet meer veranderd kunnen worden en het balletje gaat bepalen wie wint en wie verliest. De spelers in de tentoonstelling, de kunstenaars, spelen alleen niet voor de 'winst', maar om de regels ter discussie te stellen en het idee van wat we kunnen winnen opnieuw in te vullen. Ze spelen met het spel tegen het spel. Waar ze uitkomen kunnen we niet met zekerheid zeggen zolang het balletje rolt.

Belangrijke werken

In *Rien ne va plus* is een aantal installaties en projecten uit de collectie van het museum uit de periode van 1966 tot heden te zien.

De tentoonstellingsreeks *Lily van der Stokker en gast...* eindigt met een presentatie van minimalistische werken uit de verzameling van het museum, geselecteerd door Van der Stokker zelf. Ze toont werken van door haar bewonderde en geliefde kunstenaars in de inmiddels beroemde ruimte met het door haar ontworpen behang. Speciaal voor deze presentatie ontwierp Van der Stokker een aantal muurschilderingen. Haar 'versieringen' geven de sobere minimale kunstwerken een onverwachte context. Op een ontwapenende maar scherpe manier doorbreekt ze de heilige huisjes in de kunst

In de *Activist Club* (2007 (2009)) kijkt Chto Delat, een collectief van kunstenaars, critici, filosofen en schrijvers uit St. Petersburg en Moskou, naar het spanningsveld tussen kunst, politiek en activisme. Ze ontwierpen een kleine bioscoopruimte met een lees- en discussieruimte. En gebruiken het museum als een publieke plaats om een discussie over de positie van kunst in onze samenleving te initiëren. Vanaf december gaat een video- en lezingenprogramma van start met presentaties van zowel lokale als internationale kunstenaars en activisten. Dit programma wordt samengesteld door gastconservator Galit Eilat in nauwe samenwerking met de kunstenaars van Chto Delat. Elke maand zijn nieuwe video's en/of lezingen te zien.

Het Museum of American Art Berlijn, voor het eerst in Nederland te zien, onderzoekt de indelingen die museumdirecteuren voor de kunst hebben bedacht en de manier waarop ze hun opvattingen zichtbaar maakten. In de tentoonstelling is Het Museum of American Art, Berlijn te gast met een educatieve ruimte rond het

Kabinett der Abstrakten (2009) van de Russische kunstenaar El Lissitzky uit 1926.

Alexander Dörner & El Lissitzky, *Kabinett der Abstrakten*, Halle für Kunst Lüneburg 2009. Collection of the Museum of American Art, Berlin. Foto Julian Boy, Hamburg

Onderdeel van Play Van Abbe

Deel 1 van *Play Van Abbe, Het Spel en de Spelers*, richt zich op de spelers in het museum die de spelregels bepalen. In *Rien ne va plus* ligt de nadruk op de kunstenaars die elk op hun eigen manier de grenzen van de museale context verkennen. Ze confronteren de bezoeker met vragen en dagen hem uit een positie in te nemen. Daarmee laten deze werken zien hoe kunstenaars nieuwe spelregels introduceren en daarmee een andere functionaliteit van het museum vragen dan het tonen van een schilderij of sculptuur. Een performance of installatie uit een collectie van een museum vraagt bijvoorbeeld om een heel andere vorm van conservering en hergebruik dan een schilderij of sculptuur. Een installatie moet elke keer opnieuw opgesteld worden. Elke ruimte is anders en biedt andere mogelijkheden. Daarom gaat de conservator aan de slag met de verschillende potentiële betekenissen van het kunstwerk, soms samen met de kunstenaar en soms zonder hem of haar.

Factsheet Rien ne va plus november 2009

Subsidiegevers

Play Van Abbe is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Mondriaan Stichting, BankGiro Loterij, Provincie Noord-Brabant en VSBfonds.

Provincie Noord-Brabant

BankGiroLoterij
CULTUUR MAAKT JE RIJKER

 VSBfonds